

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉS: AR egynegyed évre:
Helyben: szállítva 3500 korona,
Vidékre postán: 4500 korona.
Külföldre egy évre 2 dollár (42 szokol).

Megjelenik minden vasárnap.
Felelős szerkesztő és kiadó: Rónai Frigyes.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Köszeg, Várkör 39. sz.
Telefon-szám 23.

Nyitótér sora 400 korona.
Hirdetések millimétersoronként 100 K.
számlatartók.

Higgadt optimizmusra van szükség.

A higgadt optimizmus mindenkor szükséges s előnyösebb lelki berendezkedés, mint a dolgoknak sötét színben való látása. A most aktuális külföldi kölcsön ügyében azt lehet tapasztalni, hogy az egyik oldal tulságosan vérmes reményeket táplál a mutakozó külföldi segítséggel szemben s azt hiszi, hogy abban a pillanatban, amikor ezzel a támogatással már rendelkezünk minden rendben van, mert ölnkbe ömlik az áldás. Pedig a dolog úgy áll, hogy bármennyire jelentős a külföldi bizalomnak reális irányokban való megnyilvánulása, ez még nem intézi el gazdasági talpraállításunkat kardinalisan, mert a 250 millió aranykorona a kalkulációk szerint arra fog kizárólag szolgálni, hogy a költségvetés évek hosszu során át mutakozott s a jövőben is feltűnő deficitjét kiegyenlítsse.

Ebből az összegből tehát nem lehet egy aranykoronát sem felhasználni beruházási célokra s ezeket a kívánalmakat tisztára a saját erőnkől kell a szükséghez mérten kielégíteni. A külföldi kölcsön tehát valójában azt a célt fogja szolgálni, hogy stabil lehetőséget biztosítson a munkának, ne legyenek láncolatosak azok a pánikszzerű gazdasági s pénzügyi kilengések, amelyek a korona állandó ingadozása folytán szinte képtelenné tették az energikusabb munka megindulását. Ilyen szempontokból figyelve a dolgokat optimizmussal töltheti el az ügy állása azokat, akik a munkától vissza nem rettenve, munkájuk útján kívánják életük normális feltételeit elérni, de sötétben láthatják azokat, akik ismét a munka alól való szerencsés kibuvást látták a kölcsön áldásos megjelenésében.

A kölcsöntárgyalások oroszlánrésze még előttünk áll, a miniszterelnök a napokban készül Londonba, hogy a kölcsöntárgyalások ügyét végleges megoldás felé vigye. Ismeretes a nemzet előtt az eddigi tárgyalások egész komplexuma, eredménye s a jegyzőkönyvek nyilvánosságra való hozatala után a kölcsön minden feltétele. Ismeretes az a körülmény is, hogy Bethlen Ist-

vánnak a pénzügyi jegyzőkönyvvel kapcsolatban fenntartásai voltak, amiknek az ügyében idehaza beható tárgyalásokat folytatott. A kérdés fonalát Londonban ezen a ponton fogják ismét felvenni, abban az esetben, ha újabb és áthidalhatatlanabb kérdések merülnének fel, a miniszterelnök módját fogja keresni annak, hogy a döntő szót a nemzetgyűlés mondja ki, amely a kérdés ratifikálására egyedül illetékes.

Ebből a szándékból is látható, hogy a miniszterelnök a külföldi kölcsön lehetőségét teljesen alkotmányos keretek között igyekszik megvalósítani s így, már eleve elesnek azok az aggodalmak, amelyek elvéve ellenzéki oldalakról fel szoktak vetődni. Az egész dolog megítélésére leghelyesebb felfogás az, amelyik higgadt, becsületes optimizmussal kíséri a dolgok menetét, mert amennyire indokolatlan a kérdésben a pesszimizmus, ép oly szerencsétlen dolog azt képzelní, hogy a külföldi kölcsön megvalósítása után már minden rendben lesz. Pedig a nemzet energiájára, a sokat hangoztatott „saját erőnkre” csak ezután kerül a sor.

Hirdetmények.

Ad. 2139/923. szám. Közhírré teszem, hogy a rendőrlégénység toborzása mind a székesfővárosi, mint a vidéki rendőrlégénység kiegészítésére még mindig folyamatban van. Bővebb felvilágosítások Városháza 14 sz. szobájában nyerhetők.

Az inségakeció keretében az arra feltétel nélkül rászorulókat ingyentejben kívánjuk részécsíteni. Felhívom a teihesség 8—9 ik hónapjában levő szegénysorsu anyákat, csecsemők és 1—3 éves kisedek szegénysorsu szűlőit, valamint a súlyos betegségben szenvedő szegénysorsu betegeket, hogy jogosultságuk megállapítása, a tejutalványok átvétele végett jelentkezzenek a városi tisztí főorvos lakásán a rendelő órák alatt.

és Markbreiter Fülöpöt; pénztárossá Pados János aligazgatót, ellenőrré Binder Jánost. Az ellenőr teendőit utóbb a napibiztosok teljesítették, könyvelővé egy utóbbi ülésben megválasztották Hofer Péter soproni tekintélyes kereskedőnek és takarékpénztári igazgatónak melag ajánlatára Haugg Jánost, kereskedelmi iskolai professzort, kit azonban már 1846 ban megbízhatatlansága miatt elbocsátottak. Utódjává választották Paumstingl Jánost.

Az intézet protektorává felkérték gr. Batthány Lajost, 1848 ban miniszterelnököt, kinek egyuttal az alaptőkét kölcsönkép 6% mellett felajánlották. Gróf Batthány Lajos a kölcsönt el nem fogadván, azt gróf Szécheny Pál győnygyősapáti földbirtokos felvette.

Midőn így az igazgatóság a takarékpénztárt megalapozta és a vezetőséget megválasztotta, nem kisebb gonddal és körültekintéssel törekedett az új intézetet és az intézetnek célját a nagyközönséggel megismertetni, megkedveltetni és az intézet iránti érdeklődést, bizalmat felkelteni. Nem volt könnyű feladat. A közönség minden új alkotással szemben, ha nem is mindjárt bizalmatlan, de a várakozás álláspontjára helyezkedik. Meg akar győződni, teljesíti-e a közönségnek tett ígéreket? Hogy tehát az igazgatóságot kudarc ne érje, megkérte Vas- és Zalavármegyéknek erkölcsi támogatását, Pinkafő, Szombathely, Rohonc, Körmen, Sárvár,

A községi takarékpénztárnak alapítása 1844-ben.

Köszeg szab. kir. városnak polgársága, a mint néhány izben már alkalmam volt kijelenteni, határozottan gróf Szécheny István politikai irányát követte. Ki volt gróf Szécheny István, azt minden magyar tudja. Magyarországnak egyik kimagasló vezéralakja, ki mintegy régóta várt próféta az országot elaléltságból felrázta és az alkotásoknak terére sarkalta. Lángszavainak hatása alatt Köszeg szab. kir. városnak akkori vezető férfiai e városban több intézményt alapítottak, a többiek közt 1844-ben a községi takarékpénztárt. Ez intézetnek alapításához az eszmét Ertl János városbíró vetette fel, ki a rokonlelkű polgártársait sógora Szalay Ferenc ny. jószágkormányzónak Bubna von Wawrick (most Gergelyffy ny. ezr.) házában levő lakására, hívta meg — az első értekezletre. Bubna von Wawrick házába azért, mivel úgy Ertl mint Szalay Bubnának vejei voltak. El is vannak temetve a kápolnától jobbra fekvő közös sírboltban.

A községi takarékpénztárnak megalapítását tehát a mostani Gergelyffy házában határozták el. Az elhatározás csakhamar tetet öltött, mert 1844. évi május hó 10 én megtartotta a takarékpénztár alakuló ülését, miután az aláírók az alaptőkét 100 pengő forint névértékben kibocsátandó 300 drb. részvénynek jegyzésével bizto-

Egyes szám ára 300 korona.

mészárszék, stb. tulajdoncsei, a törvény teljes szigorával fogok eljárni.

Vasvármegye ebtartási szabályrendeletének 6. § a és a m. kir. földmiv. min. 55961/923. sz. rendelete értelmében felhívom Köszeg szab. kir. város és hozzátartozó Köszegfalva összes ebtulajdonosait, hogy tulajdonukban levő összes kutyáinak szőmát, nemét, fajtáját, rendeltetési célját és korát legkésőbb f. évi január hó 31-ig a városi adóhivatalnál — vasárnapot kivéve — a délelőtti hivatalos órák alatt bejelentésük. Figyelmeztetem érdekelteket, hogy ezen bejelentés kötelező és a kutyák nem lesznek házról-házra járva összeírva, hanem e határidő elmúltával ellenőrző közegek fogják a bementások és bejelentések valóságát ellenőrizni és mindazokkal szemben, kik hamis adatokat jelentettek avagy kutyáikat az ebadó szempontjából bejelenteni elmulasztották a kibágási eljárást fogom megindítani és a be nem jelentett vagy hamis adatokat bejelentett tulajdonosok ebeit a gyepmesterrel azonnal össze fogom fogdosztatni és ki fogom iratni. A bejelentési kötelezettség elmulasztását évközben többször is ellenőriztetni fogom.

Jambrits Lajos polgármester.

H I R E K.

A kormányzó köszönete. A kormányzó ur Öfömlétsága a polgármester útján értesíti Köszeg város közönségét, hogy névnapja alkalmából kifejezett szeretsekívánatokat köszönettel tudomásul venni méltóztatott.

Kinevezés. Veszprémmegye főispánja Dr. Windisch Aladár szentgáli községi orvost, volt es. kir. főorvost, tb. járási tiszti orvossá nevezte ki.

A csepregi all. polgári fiúiskola igazgatójának Frank Zoltánnak kinevezését a közoktatásügyi miniszter véglegesítette.

Köszeg városban megejtendő képviselőtestületi tagválasztásokra elnökül Czeke Gusztáv m. kir. kormánytanácsost küldte a felsőbb hatóság. Az igazgatóválasztmány elnöke a vármegye alispánja, helyettese Horváth Kálmán dr. megyei főjegyző.

Meghalt Mars István nyug. városi erdőmester, ki tíz évig szolgált Köszeg városát. A megboldogult Budapestre költözködött nyugdíjaztása után es ott élt hozzátartozói körében. Az utóbbi években állandó betegség gyötörte, melytől 71 éves korában váltotta meg a halál. Temetése e hó 7-én volt Budapesten. Özvegyének a polgármester részvettáviratot küldött.

Halalozás. Schönbauer Henriknek, a köszegi származásu, nagybiru szobrászművésznek felesége hosszú betegeskedés után pénteken Szombathelyen elhunyt. Temetése ma délután fei 4 órakor lesz a Faludi Ferenc-ucca 41. sz. alatti gyaszházban. Schönbauer ezidőszerint ame-

Szentgotthárd, Zalaegerszeg, Nagykanizsa, Csáktornya és Keszthely községekben pedig ügynökséget állított fel s az ügynökség élére alkalmas embereket helyezett, kik a köszegi takarékpénztár azon feladatáról — szó szerint közlöm — „a munkásságra s takarékosagra serkentés által előmozdítani a polgári erényességet, akadályoztatni az uzsoráskodást és az üzereket, kik talán a megkivántató tőkek hiánya miatt üzletük folytatásában akadályoztatnának, előlegezések által elősegíteni és így jótévedőleg hatni a polgári jólétre stb.” A közönséget kelőképpen felvilágosították. Szoknak-e ily magasabb erkölcsű feltegelésről tanuskodó rendelkezéseket újabbban alap szabályba foglalni? Nem. A köszegi takarékpénztár tehát nem nyereszkedésre alakult társaság — hanem oly közhasznú intézet, mely sok ezer embert az anyagi pusztulástól megmentett, miről tanuságot tesz sok megmentett embernek halálal aradozó levele.

A köszegi takarékpénztár 1844. évi aug. 15-én nyílt meg, akkor Musser János Rózsa u. 130. (most Palmach-u. 25. sz.) emeleti házában. Első nap betevőként jelentkezett Russ József 20, Gamsut, Stanczyk Lajos (ezredorvos), Andl József (ny. kapitány) 10—10, Gesell Samu (Annyal c. vendéglős) 12, Ulreich Mihály 42, Szovjak Matyás 9, Stampf Mihály 8 forint betétel. A takarékpénztár a betéti kamatlábat 4—5%,

rikai tanulmányuton van és csak ott fog értesülni felesége elbunyjáról.

Halalozás. Pénteken délután hunyt el Dau szek Jenő szombathelyi születésű kefekötőmester, ki néhány év óta telepedett le városunkban. Halálát 56 éves korában gyomorbetegség okozta. Temetése ma délután lesz.

Körvadászat volt múlt vasárnap Czeke Gusztáv köszegi vadászterületén, hol 76 nyul került terítékre. Este a Dorner féle vendéglőben kedélyes vacsorán látta vendégül a házigazda a vadászokat.

A köztisztviselők kedvezményes szene, mint azt a köztisztviselők fogy. szöv. központjának Lingauer Albin nemzetgyűlési képviselőhöz intézett levele igazolja, a közeli napokban megérkezik. A késest a beszerzés körül felmerült pénzügyi nehézségek okozták, melyek a múlt napokban megszűntek és a szén szállítása iránti intézkedések már megtörténtek.

A köszegi sörgyar közgyűlés múlt vasárnap volt Kincs István apát elnöke alatt. Csak kevesen jelentek meg a részvényesek közül, akik az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentéseit egyhangulag elfogadták. Megelőző hirdadásunkkal szemben az a változás történt, hogy az 1922/23. évi osztalék nem az igazgatóság által javasolt 100 koronával, hanem 50 koronával állapított meg, hogy több jusson a tartalékolásra. Az osztalékot kifizeti a Köszegi Takarékpénztár a volt Általános Takarékpénztáránál, hol a még át nem vett részvényeket is kiadják.

A köszegi önk. tűzoltóegylet a következő szövegű röpiratot bocsátotta ki: A jelen súlyos gazdasági viszonyok anyagilag válsággal fenyegetik a város legrégebbi altruisztikus intézményét, a Köszegi önk. Tűzoltóegyletet. Mivel a városra az összes terhek nem hárulhatnak, az Egyesület választmánya elhatározta, hogy a tagsági díjakat felemeli s tekintettel a díj beszédésének költséges voltára, ezúton kéri a háztulajdonosokat, hogy az 1924. évre a következő adományokkal járuljanak az egylet kiadásainak fedezéséhez: egy lakással bíró háztulajdonosok 300, két vagy több földszinti lakással bíró 1000, emeletes házak, villák stb. tulajdonosai 3000, Telepek, pénzintézetek stb. tulajdonosai 10000 K-t. Az adomány f. hó végéig Unger Karoly pénztárosnál (Kossuth Lajos ucca 1.) adandó le, melyet az esetleges felülfizetéssel együtt hirtalpig nyugtázzunk. Köszeg, 1924. január hó 9. Marton Károly s. k. főparancsnok, Jambrits Lajos s. k. polgármester, az Egylet elnöke. — Ez az első alkalom, hogy az egylet most már plakáton kér adományt. Mindenesetre arra mutat e jel, hogy mint minden más ilyen intézmény, úgy ez is lerongyolódott. De nekünk nagyon is szükségünk van ezen egyletre, azért mindenkinek támogatnia kell azt. Csekélység amit kérnek! Tegyük kérésüknek eleget. S ne csak a háztulajdonosok, hanem jobbmodu lakók is járuljanak e szent célhoz.

a kolosón kamatlábat 6% ban állapította meg. Ennél magasabb kamatot soha sem számított fel, kevesebbet igen — elég sűrűen.

A kamatlábnak ily mérsékelt megállapítása a hitelre szorult embereknek egész tomegét vonzotta mindig a köszegi takarékpénztárhoz. Kezdetben főleg a nemesi Curia tulajdonosok szorultak hitelle, szomorú tanúság a nemesi közp. osztály akkori eladósodása mellett. Vas Gereben korrajzaiban sokat ír ez osztály eladósodottságáról. A gyermekéveit élő intézet az összes igényeket ki nem elégíthetvén, más pénzintézet hiányában a Rothschild-bankházzal keresett üzleti összeköttetést.

De alig nyílt meg a köszegi takarékpénztár, máris nyílt támadás érte a „Pesti Hírlap” és az „Eletképek” c. újságokban. A Pesti Hírlap hazafiatlansággal, az „Eletképek” a zsidóknak monopóliásával vádolta — persze anonim. Kicsinyes embereknek kicsinyes megnyilatkozása. A folytonos gáncoskodóknak alattomos művel Hanem a gáncvetés a köszegi takarékpénztárnak nem ártott. Oly férfiak vezették az intézetet, kiknek hazafiaságához, puritánságához gáncs nem férközhett. Az intézetnek forgalma, — a forgalommal bizalma, — a bizalommal jó hírre ve évről-évre növekedett olyannyira, hogy az ország egyik legrenomínáltabb intézetei közé tartozik. Mily buszkék voltak apáink ma-

A Köszeg—szombathelyi vasut r.-t. elsőbbségi részvényeinek f. évi január hó 1-én tartott 41 ik sorsolása alkalmával a következő 11 drb. elsőbbségi részvényt sorsolták ki: 115, 630, 648, 755, 766, 866, 897, 1146, 1494, 1535 és 1667. Ezen számok multheti közleményünköl tévedés folytán kimaradtak és most pótlólag közöljük.

Farsangi tűzoltó balok. A köszegi önkéntes tűzoltóegylet ezidei évben is megtartja szokásos farsangi báljait. Február 1-én lesz az álarcos bál, február 2-án pedig a legénységi multság. Mint értesülünk a rendezőség már a jövő héten kibocsátja a meghívókat.

A részvényjegyzés a most már egyesült Köszegi Takarékpénztárban és Köszegi Általános Takarékpénztárban e héten is élénken történt. A legnagyobb forgalom a következő héten várható, mert 21-én délelben jár le azon végeő határidő, midőn mindkét intézet részvényesei a nekik biztosított kedvezményes jogot gyakorolhatják. Ezt a napot érdeklődéssel várják mindazok, kik mint új részvényesek jelentkeztek. Ezek tulajdonképen a mai pénzürték szerint számítva potom áron jutnak a részvények birtokába. Természetesen csak olyan mennyiségben, amennyit a régi részvényesek fel nem vesznek. A Köszegről elköltözött részvényesek egymásután jelentkeznek a felajánlott részvények felvételére. Még a nagybankok közvetítő költséget sem sajnálják. Tegnapig közel harminc milliót jegyeztek a kibocsátott 47 millióból. Hogy a 19. és 21. iki utolsó napokon a még hátralékosok tolongása elkerültessek, nagyon kívánatos lenne, ha a részvényjegyzést már a megelőző napokon elvégeznék. E várható tolongás csökkentése érdekében mindkét takarékpénztári helyiségben 20-án (vasárnap) d. e. 9—11 óráig is elintézik a felek részvényjegyzési ügyeit.

Haziipari tanfolyam értekezlet lesz kedden a főszolgabírói hivatalban.

Szinielőadás. A helybeli polgári fiúiskola február hó 10-én a főgimnázium helyiségeiben a Deákasztal javára szinielőadást rendez.

Tömörd község eddigi bírója Miletits János ezen tisztségéről lemondott.

Felemelik a dohány es a só árat. A magyar kormány a napokban eljuttatta a sajtóhoz a nemzetek szövetsége pénzügyi bizottságának teljes szövegű jelentését. A jelentésből kiolvasható, hogy a zálogul lekötött dohányjövődék jövedelmének növekedésével számolnak, ami azt jelenti, hogy felemelik a dohányneműek árat. Ezenkívül meg fogják szüntetni a személyes használatra szolgáló dohánytermés adómentességét es a só árat is egyharmaddal felemelik.

Az új Kereskedelmi Bank tegnap az esti órákban tartotta meg alakuló közgyűlését a város háza tanácstermében. A részletes eredményről jövő számunkban fogunk beszámolni.

Köszegszerdahelyen ma délután táncmulatságot tart az ottani ifjuság.

gukalkotta takarékpénztárra.

Ismeretöl cikketem már be is fejezhetném, ha nem tartanám még szükségesnek az intézetnek alapítása után nem sokára bekövetkezett országos politikai zavarok alatti helyzetét néhány szóval ecsetelni. Értem a szabadságharcot es az ezt követő absolut uralmat. 1848-ban Kossuth Lajos pénzügyminiszter a köszegi takarékpénztárnak nagyobb szerepet szánt, egyik nemzeti intézetté kívánta fejleszteni, mely szándékának végrehajtását megakadályozták az egymásra rohanó események, melyek az üzletre is hátrányosan éreztették hatásukat es az igazgatóságot bizonyos óvintézkedésre ösztönözték. Eihatórozta az igazgatóság, hogy a városnak ellenség által való megszállás esetén a cégtáblát leveteti, az értekeket pedig Bless Mihály, Polster János (patricius), Wagner János es Czeke Józsefnél elrejtí. Habár akkor nagy pénzhiány volt, mégis Felsőőr községnek sürgős kérelmére 3400 frt.-ot küldött 1849. jun. 4-én Kurecz András takarékpénztári titkár útján, hogy a község gróf Althaus osztrák hadai által elfogott felsőőri tuzsokat kiszabadíthassa.

A szabadságharcnak letörése után esendőbb idő következett be, mely a takarékpénztárra nézve ismét kedvezőbbé vált. Az absolut uralom inkább felügyeleti intézkedéseket tett, melyek az üzletmenetre azonban bénítólag nem

A buza ára e héten mindennap néhány ezer koronával emelkedett. Tegnap már 117.000 korona volt. A zab 98.000, tengeri 86.000 K.

A közégi járás anyakönyvi kivonata az elmúlt évről a következő: született 99 fiú, 85 lány, házasságra lépett 50 pár, meghalt 68 férfi és 47 nő.

Dúpla adót és megtakarítást parancsol ránk a külföldi kölcsön egyik feltétele. A VI. fejezet a költségvetési reformról szólva megállapítja, hogy a magyar adók mostani jövedelme körülbelül évi 200 millió aranykoronát tesz ki, ami fejenként körülbelül 27 aranykoronának felel meg, holott a háború előtt az adóbevételek fejenként mintegy 60 koronát képviselt. A reform alapján reméli a jelentés, hogy két év alatt az adók jövedelmét fejenként 50 aranykoronára lehet emelni, ami keréken évi 400 millió aranykoronát tenne ki. Hangsúlyozza a jelentés azt, hogy az adók növelése különösen a földadónál lehetséges. A kiadások tekintetében a megtakarítást legalább tízezer hivatalnok elbocsátásával vélik elérhetőnek.

A bozsoki műkedvelő társaság a felállított hősi emlékszóbor még fedezetlen költségeinek javára f. évi január hó 20-án este 7 órai kezdettel Szanyi János tánctermeiben táncmulatságot rendez, melyre ezúton hívja meg a n. é. közönséget. Ezt fogja rövidesen követni a „Tót-leány” című népszínű előadása, amelyre az előkészületek már serényen folynak.

A m. kir. Erzsébet-ludománygyetemen az 1923—24. tanév második felére szóló rendes beiratkozások 1924. évi január hó 7-től 31-ig tartanak. Ezen határidőn túl február 10-ig a kari dékánok, február 10-től 18-ig pedig az egyetem Rectora engedélyez kellően indokolt kérelemre utólagos beiratkozást. Tandíjmentességi kérvények január 18-ig nyújtandók be a karok dékán hivatalába. Akik még nem voltak hallgatói az egyetemnek, január 15-ig folyamodhatnak felvételükért.

Az adóval telt boroskorso. Egyik egyébként kedélyes vendéglőnk szomorúan panaszkodott a városi tanácsosnak, amiért a szegényadóbeszedést kizárólag csak a vendéglősökre hárította. Ez azzal vigasztalta, hogy egy kis vízzel könnyen intézheti el ezt a jótékonyt és hazafias célt. A vendéglős erre az felelte, hogy tanácsos ur köszönöm a jótanácsot, de a kísérletezés a vízzel teljesen csütörtököt mondott. Lementem a pincébe a boroskorsóval s megkezdtem a víz adózást. Egy pohárral jövedelmi adóra, egy pohárral fogyasztási adóra, eggyel városi adóra, eggyel vagyoadóra, eggyel forgalmi adóra, eggyel házadóra, eggyel fényvívési adóra és mikor még eggyel a szegényadóra akartam belemenni, már nem fért bele. Hát miképpen férjen még bor is bele? Próbálja meg tanácsos ur, lehet e adót leróni — vízzel. Még ilyen víccsel sem! —

hatottak. Így báró Hauer soproni helytartó, ki néli Reichard Adolf aligazgató az ügyéssel 1851-ben Kőszegen át történt keresztülutazása alkalmával tisztelgett, csak az évi üzleteredményt kérte hozzá felterjeszteni és beszüntette az arany-pénzért való — ugalászik ártott az osztrák papirpénznek — külön üzletet. A helytartóság akkor a kölcsön kamatát 5% ban állapította meg.

Ha majd valamikor valaki megírja a közégi takarékpénztárnak részletes történetét, írja biztosan külön fejezetben meg fog emlékezni azon sok adományról is, mellyel a takarékpénztár az egyes társulatokat és egyleteket segítette. Így a múltban alapító tagja a magyar tudományos akadémiának és állandóan támogatta a hajdan híres volt közégi zeneiskolát. A város a polgári iskolát csak úgy tudta megnyitni, hogy a takarékpénztár az épületnek megszerzésére 10.000 forintot adott, de nem kölcsönre. Ujabb időben a közeg-szombathelyi vasútnak kiépítésében vette ki oroszlanrészét és érdemet szerzett a Jézus szent Szíve temploma számára az új orgonának elkészítésével, valamint azáltal, hogy a philoxera sújtotta szőlőművesek számára egy közeg-szombathelyi mindenféle szakkérdésben bizalommal fordulhassanak, — a pozsonyi vincellér szakiskolát az intézet költségén elvégeztette. —

Törvényjavaslat a hősi halottak emlékeről. Gróf Csáky Károly honvédelmi miniszter a nemzetgyűlés szerdai ülésén törvényjavaslatot nyújtott be a hősi halottak emlékének megünnepléséről. A javaslat kimondja, hogy a magyar nemzet mélyszéges szeretettel és hálával emlékezik meg azokról a hősi fiúról, akik a világ-háborúban a magyarságnak dicsőséget szerezve életüket feláldozták. A nemzet hálájának jeléül nemzeti ünnepé avatja minden esztendő május havának utolsó vasárnapját és ezt a napot: a hősi emlékünnepe országoszerzte a hősi halottak emlékének szenteli. A törvény kihirdetésének napján életbe lép és végrehajtásáról a miniszterium gondoskodik.

Határátlépési igazolványok iránti kérvények, melyek eddig a városházán voltak kaphatók, január hó elseje óta Rónai Frigyes nyomtatványraktárában darabonként kaphatók.

Veszett ebet észlelték Kámonból Herény felé, hol egy nőt megmárt. Feltehető, hogy a közégi járás felé vette útját a veszedelmes állat. Az óvintézkedések megtételek.

Utlevél nélküli határátlépés miatt a rendőrbíró Palatin János langatói lakost 30 ezer korona pénzbüntetésre ítélte.

Lassan hajts! Ez a figyelmeztető tábla a vasúti hid előtt újévtől kezdve nemesak a kocsisoknak és fogat tulajdonosoknak szól, hanem azon „urakoknak” is, akik mozhón szüresólik az öreg Noé nemes gyümölcsének nedvét. Egy ilyen kedélyes és virágos hangulatban levő társaság pénteken éjjel leszedte, illetve kölcsönvette a fára erősített figyelmeztető táblát és azt a kávéházban az asztalon maguk elé állítva lassan hajtogatták a különböző mámorító édességet addig, míg a figyelmeztető táblát még a közelről sem tudták elolvasni. Mivel azonban a kölcsönvett táblát reggel elfelejtették a helyére visszatenni, valószínűleg a rendőrséggel gyűlik meg a bajuk. Tehát még lassabban hajts.

A seregélyhazai vendéglő, melyet egyideig Ecker István, majd Horváth József vendéglősök bérlettek, ismét visszajutott tulajdonosának Hökkön Sándor birtokába.

Talalt tárgyak: fejsze, szatyor, pénzerszény. Igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrségen.

Utlevélrendőri kihágás miatt kerültek a rendőrbíró elé Bohm Stefi, Pál Mária és Hauser Mária, mert határátlépési igazolvány nélkül jöttek. Képcsebnőnyából Kőszegre, hogy bort vigyennek ki Ausztriába. A rendőrbíró fejenként öt napi elzárásra és 15 ezer korona pénzbírságra ítélte. Ugyanígy járt Weber Antal létéri lakos is.

Elillant a jökedve a rendőrségen hét horvátzsidányi legénynek, kik kocsin jöttek be Kőszegre és alaposan beszedegettek a jó balatonmellékből. Ugyanis mikor hazafelé készültek, a kocsin éktelen kiabálás és gyorsajtás által vonták magukra a rendőr figyelmét, ki természetesen a duhaj társaságot a rendőrségre dirigálta. A rendőrbíró a fogat tulajdonost 45 ezer, a tobbit fejenként 15 ezer koronára bírságolta meg. Drága mulatság volt ez.

Riedinger Frigyesről a volt lukácsbázi bérletéről olvassuk a Budapesti Hirlapban az alábbiakat: Beer László lovag, déliavasuti felügyelő, mint kiskoru Beer Vilmos és Vera gyámja, följelentést tett Riedinger Frigyes 48 éves balatonszemesi gazda ellen, hogy a kiskorúak szemesi villáját, amelyet bérlet, eladta s a villára már föl is vett kétféle korona előleget. Azonkívül a butorzat egy részét is eladta. Riedingert Budapestben elfogták és előállították a főkapitány-ságra, hol a villa eladását tagadta, de a butorok és berendezési tárgyak eladását beismerte. A kar 20 millió korona. Örizetbe vették.

Léprement Fleischhaecker Borbála felsőpuylai leány egy helybeli kocsisnak, aki azzal csalta be Kőszegre, hogyha tetszik neki a lakása, akkor feleségül veszi. Ideérkezve, a kocsis a leányt faképnél hagyta. Midőn a leány vissza akart menni Pulyára, a vármórség határátlépési igazolvány hiányában a rendőrségre kísértette, hol a rendőrbíró utlevélrendőri kihágás miatt 5 napi elzárásra és 2000 K pénzbüntetésre ítélte.

Anyakönyvi kivonat az simult hétről. Születések: Eitner József — Grabner Gizella: Margit r. k. Halálozások: Dauszek Jenő 56 éves, tüdővész, Gossner Franciska 69 éves, szív-baj, Drugovits Ferencné 78 éves tüdőgyulladás, Schatzl Antal 77 éves, végelgyengülés.

Szerencsétlenül járt ló. Pénteken délelőtt a nemezgyár udvarában körfüréssel fát aprítottak s az elvágott fát egy, stráfszekerre akarták felrakni, melybe egy jól táplált ló volt befogva. A ló valamitől megijedt és hátrafelé nyomta a szekeret s mivel az a magas töltéshez nagyon közel állt, a szekér a töltésen lefelé csuszott és magával rántotta a lovat is, mely a zsilip mögötti vadárókba zuhant és derekát törte. A lovat a helyszínen le kellett vágni, a husát Szombathelyre szállították virslinek. A kocsinak esodásan semmi baja nem történt.

Harmincharommilliárd a forgalmi adó egyhavi hozadéka. Az ált. forgalmi adó hozadéka rendszerint sokkal nagyobb mértékben növekszik hónapról-hónapra, mint amennyivel az árszínvonal emelkedik. Érdekes, hogy ez alól a szabály alól épen december volt kivétel, amikor pedig a karácsonyi vásárra való tekintettel, jóval nagyobb forgalmi adó eredményre számítottak, mint a rendes hónapokban. A rendelkezésünkre bocsátott statisztikai adatok szerint az ált. forgalmi adó országos hozadéka novemberben 33 milliárdra rugott, s ebből Budapestre 20 milliárd esett. A luxusadó hozadéka ugyan ebben a hónapban 3, az állatforgalmi adóé 4, es az értékpapirforgalmi adóból eredő bevétel 9 milliárd volt. A kinstárnak ezek a bevételei decemberben lényegesen csökkentek, ami meg erősíti, hogy a karácsonyi vásár esodót mondott az egész vonalon. Ennek pedig szinte kizárólag a rossz tőzsde volt az oka. Erre vall, hogy az értékpapirforgalmi adó decemberben körülbelül 25 százalékkal csökkent.

Mennyi pénzt lehet az országból kivinni? Hivatalosan közlik, hogy a magyar devizarendelekek értelmében ezidőszert 500 ezer korona értékű pénzt szabad kivinni Magyarországból, de ebből csak 200 ezer korona lehet az effektív magyar korona összege. A Magyarországon való átutazás megkönnyítése céljából az utas koteles a belépő határállomáson a magával hozott pénzeszeget utlevélbe beírni, hogy ezt az összeget akadálytalanul kivihesse az országból.

Mennyi „jóvátétel” tartozunk Jugoszláviának? A jugoszláv kormány hivatalos jelentést bocsátott ki Magyarországról és Németországról jóvátételi kötelezettségeiről. A hivatalos jelentés, amely már tekintettel van a Népszövetség párisi tárgyalásaira a következőképpen hangzik: Magyarország még nem teljesítette a békeszerződésben megállapított és ráirt kötelezettségeket. A szerződés szerint Magyarországnak ezer normális vágányu, hatszáz keskenyvágányu vasúti kocsit és száz mozdonyt kell jóvátétel címén szállítania. Szállítania kell továbbá naponta 880 tonna szenet a pécsi szénbányából. A Népszövetség döntése következtében Magyarország hároméves moratoriumot nyert összes kötelezettségeire, kivéve a népszállításokat. A jugoszláv delegáció a Népszövetségnek közölte azt, hogy Magyarország továbbra is rendszeresen szállítsa a 880 tonna szenet. Németország elismerte Jugoszlávia jogát az összes, jelenleg munkában lévő jóvátételi anyagokra. Ezek az anyagok 200 millió aranymárka értékűt képviselnek. Az eddig Wiesbadenben működött iroda a reparációs szállítások átvételére feloszlik és ott csak néhány szakember marad.

Körmöcbányán aranydinárokat veretnek. — Cseh Szlovákia valutáris politikájának terve szerint Jugoszlávia is a dinár stabilizációjára készül, amelynek további folyományaként a mostani ezüstvalutáról aranyvalutára térnének át. Kísérletképpen érmeiken szándékoznak veretni 10 és 20 aranydinár értékben. Az új arany-pénz előállítását Cseh-Szlovákia hozzájárulásával a körmöcbányai pénzverőintézetben történik.

PYRAM

bőven carnaubás, terpentindus s bekebel'őnl is jobb minőségben készülő kiváló tisztító és konzerváló hatású biró citrókrom

BENES TESTVÉREK VEGYÉSZETI GYÁRA B.T. GYŐR

Beresek, kanasok, kocsisok. Az ország kis és nagygazdáinak egyrésze az év elején kerül abba a helyzetbe, hogy a mezőgazdaságban végzendő munkákra eséltséget fogadjon s egy esztendőre kösse meg az egyezséget. Az ujesztendei időben kialakult fizetések persze bizonyos különbségeket mutatnak, de általában kétségtelenné teszik, hogy egy-egy valamire való esélédnek évi járandósága össze vissza nemcsak közel jár a tízmillió koronához, de azt több esetben meg is haladja. A számok különben a következőket mondják. Egy tanyásbéres, akinek tizennégy és tizenhét osztendős fia is van, készpénzben 200000 korona évi fizetést, 30 mázsa búzát, 15 mázsa árpát, 3 kishold bevetett földet, 50 kiló szalonnát, egy pár eszimat, 40 kiló só, 16 tyuktartást és mindehhez naponta 2 liter tejet kap. Ha pedig a nyár folyamán béresteendőket is végez, még külön 2 mázsa búzához jut. Az öreg béres fizetése 100 ezer korona, 12 mázsa buza, 6 mázsa árpa, két kis hold bevetett föld, 200 dl dinnyeföld, amihez 20 kiló szalonnát, naponta 1 liter tej, azután évenként egy pár eszima, egy kocadisznó és hat tyuk tartása járul. Mindéből kiderül, hogy az öreg béres fizetése is közel jár a nyolc millióhoz. Végül jegyezzük fel, hogy mint honorálják a parádékosist. Hát ez kap 10 mázsa búzát, 7 mázsa árpát, egy pár eszimat, egy pár bakkancsot, egy öthónapos suldót, egy hold bevetett földet, két kiló szappant és egy kocsi szénát. De kap még bizonyos fixösszeget is, nem számítva, hogy a lakásért stb. mit sem kell fizetnie. Nincs utolsó dolga az ugynevezett kiskanásznak sem, aki mindössze 13-14 esztendő és aki 5 mázsa búzát, 4 mázsa árpát, egy malacot, egy pár eszimat, egy téli gunyát, egy rend fehérneműt, egy kocsi fűtőszert, két kiló szappant és 100 ezer koronát kap. Ehhez teljes ellátás is jár, ami azt jelenti, hogy ez a kiskanász a koszton és lakáson kívül a lagban kétmillió javadalmazást vághat zsebre.

Shakespeare album. A Nemzeti Színház III. Shakespeare ciklusa alkalmából szenzációs Shakespeare albumot adott ki a heti számként a Színházi Élet. A magyar irodalom legkiválóbb reprezentánsai irak cikkeket az albumba, melyet a ciklus szereplőinek rengeteg képe tarkít. Darabmellékletül a „Szentivánéji álmot” kapja az olvasó, azonkívül hét kottát, érdekes mozmellékletet. Ára 2000 korona. Kapható Rónai Frigyes újságelárusító üzletében Kőszegen.

A Pesti Tőzsde új számában báró Madarassy Beck Gyula, dr. Popovits Sándor, Könyig államtitkár, dr. Szabóki Alajos, Péter Jenő, vezérigazgató, Marcali Henrik, dr. Jakab László irták és nyilatkoztak. Érdekes riportok számolnak be a Földhitelbank, a Betűöntőde, a vasipari vállalatok, a Pápiripar, a Pallas, a Magyar Lloyd Művek, az Izzo, a Jelzálogbank, a Nemzeti Hitelintézet, a Fiumei Riza stb. tranzakcióiról. Eredeti tudósítások számolnak be Németországról, Svájcra, a bécsi tőzsdéről, Castiglióni és Stinnes üzleteiről. A tárcák között a népszerű „Látogatás egy bécsi bankigazgatónál” és „Visztaemlékezés Láncey Leóra” azok, amelyeket különösen ki kell emelnünk. A Verczi és Schacherer kábelgyár botrányáról, az ideai cukorexport eredményéről, az árutőzsdéről számol be a lap még részletesen. A szokott automobilrovat és értékpapírüggyben szívesen ad felvilágosítást a szerkesztőség, mutatványszámot küld a kiadóhivatal. Előfizetési árak: egész évre 40.000, félévre 20.000, negyedévre 10.000 K. — Egyes szám ára helyben és vidéken 800 K. — Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest VI., Izabella utca 43. Kőszegen kapható Rónai Frigyes újságüzletében, Várkör 39.

Egeret, patkányt biztosan kiirt a világhírű szabadalmazott Radikál irtóanyaggal. Egy adag 3500 korona. Standard laboratórium, Budapest IV., Kossuth Lajos utca 14.

Budapesti valuta-árfolyamok:

Budapest 0.0205	
Font Sterling	123.600 K. Dollár 24000 K
Schw. frank	5000 „ Francia frank 1400 „
Lira	1260 „ Sokol 840. —
Dinár	322 „ Lei 150 00
100 osztrák K	40 50 100 Márka —

Hivatalos gabonáarak: dunántuli buza 120.000 — K. Rozs 89.000 K. Takarmányárpa 93.000 K. Sörárpa 95.000 K. Zab 101.000 K. Kukorica 98.000 K. Korpa 61.500 K.

— Minden meghülés a labtól ered! Hozassát hát rendbe nálam harisnyáit, hol a legelőnyösebb kiszolgálásban részesül, kitűnő, meleg vrapju téli harisnyák raktáron előnyös áron FILIPP OSZKÁR harisnyakötődéjében, Szombathelyen, Széll Kálmán-utca 6.

Szerkesztői üzenetek.

N. Ö. Pannonhalma. B. soraira értesítjük, hogy 1923. évről nincs hátraléka; 1924. évre tetszés szerint küldheti be az előfizetést, mely a lapfejen van feltüntetve.

O. R.-né Brennerberg. 1923. évre kérünk még 3500 koronát beküldeni, akkor a mult év rendben van. Az újévre is kerünk valamit előre fizetni.

Cz. Juliska Farád. Köszönettel vettük a beküldött összeget, melyet 1921. évre önnek jóváirtunk. Kerünk 1922 és 23 évre még 32.000 koronát beküldeni, akkor a hátralék fedezve lesz.

B. I. Siófok. B. lapjára vonatkozólag tisztelettel értesítjük, hogy 1923. évre kérünk még 3500 koronát beküldeni, akkor a mult év rendben van. Az ezévi előf. díj a lapfejen látható. 100 drb névjegy ára 7500 K. és a portó.

Német leány

jobb családból való, ki a varráshoz is ért valamit, két nagyobb gyermek mellé felvétetik. Ajánlatok „Erfurti Magkereskedés, Szombathely” címzendők.

1 Kuba-hegyi szántó 1203 □-öl
1 kis rét 337 „
1 káposztás 46 „
a vágóhidnál szabad kézből eladó. Várkör 53 sz.

10 mm. árpa- és zabszalma eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

Tanonc felvétetik

Perkovits János vendéglősnél Kőszeg.

Uj cipésműhely!

Értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy Király-ut 22. sz. a. (Szilágyi fénykeposztnál)

cipésműhelyt nyitottam és azt a mai kor modern igényeinek megfelelően berendeztem. Elvállalok minden a szakmába vágó munkát, nevezetesen: uri, női- és gyermekcipő valamint eszima készítését merték után a legizlésebb kivitelben. **Mindenemű javítást mérsékelt áron** — Előzékeny és gyors kiszolgálás! — A n. é. közönség szíves pártfogását kéri **PHON JÓZSEF** cipésmester.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik drága halottunk, édesatyánk ill. nagyatyánk

LAMP JÁNOS

elhunyta alkalmával részvétüket nyilvánították és utolsó útjára kikisérték, valamint azoknak, kik a koporsóra koszorút és virágot helyeztek, különösen azon gazdapolgároknak, kik a halottat vállukon vitték utolsó pihenőhelyére, ezuton mond hálás köszönetet

Kőszeg, 1924. január 7.

a gyászoló Holczer-család.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik szeretett jó anyánk, anyósunk és nagyanyánk

Özv. Drugovits Ferencné

szül. Pfeiffer Krisztina elhunytá alkalmával a temetésén résztvettek, koszorú és virágadományokkal nagy fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezuton mondunk hálás köszönetet.

Kőszeg, 1924. január 9.

A gyászoló hátramaradtak.

Elektro Bioskop

a „Mulató” nagytermében

Műsor: Vasárnap január 13-án:

A címzetes férj

Egy furcsa házasság komédiája 6 felvonásban, a főszerepben GUNNÁR TOLNÁS
És a kísérőműsor.

Műsor: Csütörtök, január 17-én:

Merénylet a Pacific-expressen.

Amerikai történet 5 felvonásban, a főszerepben BERT LYTELL.
És a kísérőműsor.

Özv. MAJLÁTH ANDRÁSNE-nél KŐSZEG.

Deák Ferenc-utca 3. szám **E-L-A-D-Ó**

BUTOROK: szekrények, asztalok, székek, ágyak, konyhaberendezések, mindennemű edények.

RUHÁK: ugymint férfiföltönyök, alsóruhák, férfi és női fehérneműek, szoknyák, bluzok, női kabátok, cipők, kalapok továbbá szőnyegek ágyneműek stb. — Minden bámulatos olcsón kapható míg a készlet tart.

Kovácsszén  faszindely
faszén  épületfa
mész  és deszkát
cement  irányáron szállít
FRANKL LAJOS
építési és tüzelőanyag kereskedő KŐSZEG.

Ujból kapható a Dr. FLESCH-féle **SKABOSAN-KENŐCS**

(azelőtt Skaboforum)

Leghamarabb megszünteti a

viszketegséget,

éjszort, ótvart, rühességet.

Szagtalan, nappal is használható.

TYUKSZEMET,

börkeményedést, szemölcsöt leghamarabb eltávolít

a Dr. Flesch-féle **CANNABIN**

Kapható minden gyógyszerárban.

ZSOLDOS TANINTÉZET

a legjobban készít elő magánvizsgákra.

ÖSSZEFOGLALÓ TANKÖNYV

a középiskola négy alsó osztályának tananyaga két kötetben. Megrendelhető Budapest, VII. kerület Dohány-utca 84. szám
Telefon József 124-47.

AZ **ORIENT**
KÁVÉPÓTLÉK

Jóságban a szemes kávéval is versenyez.

A legzamatosabb, 1/3 dal kevesebb kell belőle mint egyéb gyártmányokból és

OLCSÓ.

Csakis nemesített cikória-gyökérből készül.

Az any éremmel kitüntetve

Orient Pótkávégyár

Részvenytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76.

Telefon: József 26-50, József 26-51.